

Búcsú Gehér Lászlótól (2011. június 24)

A Bolyai Intézet nevében búcsúzom kiemelkedő képességű kollégánktól, Gehér László címzetes egyetemi docenstől.

Kivételes matematikai talentuma már a középiskolában megmutatkozott. A zalaegerszegi Deák Ferenc Gimnázium tanulójaként 1947-ben megnyerte az V-VI. osztályosoknak kiírt országos tanulmányi versenyt, egy év múlva pedig a VII-VIII. osztályosok versenyében lett első. Első sikerének, a gimnázium hatodik osztályának évét a világháború nyújtotta hosszúra. 1945 januárjában leventeként Németországba hurcolták, 1946 májusáig volt angol fogságban. Ebben a nem mindennapi környezetben szerette meg igazán a matematikát. A fogságban ugyanis a leventék tanárokkal voltak együtt, s volt ott egy matematika tanár, akivel Laci sokat tudott matekozni.

1949-ben iratkozott be az ELTE matematika-fizika szakára, s egyúttal az elitképzés magyarországi fellegetvárának számító Eötvös József Kollégiumba is felvették. Pista bátyja nyomdokait követve sikeresen szerepelt az egyetemisták számára kiírt, magas színvonalú Schweitzer Miklós matematikai emlékversenyen. Harmad éves korában második, egy évvel később pedig első díjat nyert. Végzés után politikai okokból nem pályázhatott aspirantúrára, Miskolcon kapott gimnáziumi tanári állást. Rényi Alfréd támogatásával került a Matematikai Kutató Intézet szegedi kutatócsoportjához. Ennek megszűnte után Szőkefalvi-Nagy Béla akadémikus Analízis Kutatócsoportjában, majd nyugdíjazásáig a Bolyai Intézet Geometria Tanszékén dolgozott. Nyugdíjasként sem szakadt el intézetünkől, élete végéig tanított óraadóként.

A Szőkefalvi-Nagy Béla vezetésével írt doktori értekezését 1959-ben védte meg. Matematikai gondolkodását az igényesség és az erős kritikai szellem hatotta át. Széles körű tájékozottsága kiterjedt a funkcionálanalízis, a differenciálgeometria és a topológia területeire. Szerette az elemi gondolatmeneteket a bonyolult struktúrákban is. Művészi módon írta át Szőkefalvi-Nagy Gyula differenciálgeometria könyvének több fejezetét. Oktató munkáját is a világos felépítés és a lényegre törés jellemezte. Totik Vilmos kollégámmal a topológia speciálkollégiumát látogattuk. Ez a tárgy a hetvenes években hiányzott a hivatalos tanrendből. A tőle kapott tudásból nagyon sokáig kiválóan meg tudtunk élni. Az egyetemi előadásai mellett híressé váltak a Pintér Lajossal tartott, középiskolásoknak szóló szakkörei.

Kiváló teljesítményét a Bolyai Társulat 1959-ben Grünwald Géza díjjal, 1987-ben pedig Beke Manó díjjal ismerte el. 1989-ben a Kiváló Munkáért állami kitüntetést kapta meg.

Sok minden érdekelte a matematikán kívül is. Hobbijai közé tartozott a puli-tenyésztés, a természetjárás és az autóvezetés. Meleg családi légkör vette körül. Klárka lánya is egyetemünk matematika szakán végzett, Gyuri unokája pedig jelenleg intézetünk doktorandusza. Szeretettel követte lépéseiket a matematikai tanulmányaik során.

Egykori kutatócsoporti munkatársa, Kovács Pista küldte a következő üzenetet az Egyesült Államokból: "A Bolyai Intézet gyászához csatlakozik Kovács István és neje, Domonkos Henrietta, akik, a szakmai kapcsolaton túlmenően, nagyon közeli barátságban álltak Gehér Lacival. Eltávozásával a matematika világa egy rendkívüli tehetségű szakemberrel rövidült, ők pedig egy nagyon jó barátot vesztek el. Kívánják, hogy Isten nyugosztalja Lacit békében."

Gehér Laci, kedves kollégánk, nyugodjál békében! Emlékedet megőrizzük.

Kérchy László
intézetvezető